

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
FACTORS AFFECTING SAVING BEHAVIOR OF PEOPLE IN BANGKOK

อังคณา รักษาผล

สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

Angkana Raksapon

Email: angkana_oor@hotmail.com

Faculty of Business Administration Program in Accounting,

Ramkhamhaeng University

Corresponding Author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านบัญชีและปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน ใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane โดยการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านบัญชี ประกอบไปด้วย รายรับต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และหนี้สินโดยเฉลี่ย ส่วนที่ 3 ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก ประกอบไปด้วย ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านกฎหมาย ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการออมของประชาชน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่ไม่แตกต่างกัน และปัจจัยทางด้านบัญชีไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม, ปัจจัยทางด้านบัญชี, ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก

ABSTRACT

Objective of the research subject “Factors Affecting Saving Behavior of People in Bangkok” is (1) To study the saving behavior of people in Bangkok. (2) To study the saving behavior of people in Bangkok classified by personal factors. (3) To study accounting factors and external environment factors affecting the saving behavior of people in Bangkok. The sample group used in the research was 400 people in Bangkok. Taro Yamane's calculation principle was used by distributing a questionnaire to the sample group. Convenience Sampling was used. The research tool was a questionnaire created by the researcher divided into 4 parts. Part 1: Personal factor information of the respondents, including gender, status, age, education level, and occupation, Part 2: Accounting factors, consisting of monthly income, monthly expenses, and average debt. Part 3: External environment factors, consisting of the political, economic, social, technology, environment, and legal. Part 4: Saving behavior of people.

The study indicated that Personal factors such as gender, status, age, education level, and different occupation made the Saving Behavior of People in Bangkok not different. Accounting factors did not affect the saving behavior of people in Bangkok. External environmental factors include technology, environment, and politics affecting the saving behavior of people in Bangkok statistically significant 0.05.

Keywords: Saving Behavior, Accounting factors, External environment factors

บทนำ

จากการคาดการณ์แนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี 2566 ที่มีการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยนั้นยังมีแนวโน้มที่จะต้องเผชิญกับความเสี่ยงจากความผันผวนและแนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) อีกทั้งปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านการเงินฝากที่ส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มบัญชีขนาดใหญ่ (มากกว่า 1,000,000 บาท) สัดส่วนสูงถึง 80.1% แต่คิดเป็นเพียง 1.64% ของจำนวนบัญชีทั้งหมด (ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน, 2565) และปัญหานี้คร่าเรือนไทย คิดเป็นร้อยละ 87 ของ GDP โดยปริมาณรวมของหนี้ครัวเรือนไทยมีมูลค่าสูงถึง 14.90 ล้านล้านบาท และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566) โดยหนี้ส่วนใหญ่ของคนไทยเป็นสินเชื่อที่อาจไม่สร้างรายได้ในอนาคต ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งสิ้น

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันการออมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากทั้งต่อตัวผู้ออมและต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เติบโตไปข้างหน้าท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยเล็งเห็นเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและมีความน่าสนใจ จึงเลือกการศึกษานโยบายที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมให้ประชาชนมีสุขภาพทางการเงินที่ดี ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตต่อไปอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านบัญชีและปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยทางด้านบัญชีและปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกใดบ้างที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน น่าจะมีพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน

2. ปัจจัยทางด้านบัญชีและปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก น่าจะมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านบัญชี

สมาคมผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountants หรือ AICPA) (1953) ได้ให้ความหมายของการบัญชีว่าเป็นศิลปะของการจดบันทึก การจัดประเภท และการสรุปผลของรายการหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในทางการเงินไว้อยู่ในรูปของตัวเงิน รวมถึงการแปลความหมายของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สมาคมการบัญชีอเมริกัน (The American Accounting Association: AAA) (1966) ให้ความหมายว่า การบัญชี หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการระบุ การวัด และการสื่อสารสารสนเทศทางเศรษฐกิจ เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลได้ใช้ดุลยพินิจและนำไปสู่การตัดสินใจ

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2538) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบัญชีเป็นการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และสรุป ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของตัวเงิน และผลงานขั้นสุดท้าย คือ การให้ข้อมูลทางการเงินแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอกของกิจการ โดยผู้ใช้สามารถนำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป ทั้งนี้กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน ได้มีการกล่าวถึงองค์ประกอบของงบการเงิน ประกอบด้วย 5 รายการ ได้แก่ 1) สินทรัพย์ 2) หนี้สิน 3) ส่วนของเจ้าของ 4) รายได้ และ 5) ค่าใช้จ่าย

ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (2566) ได้กล่าวถึงรายรับและรายจ่ายว่า รายรับ คือ เงินเข้า ณ ปัจจุบัน เช่น เงินเดือน เงินทำงานพิเศษ รายรับจากค่าเช่า ผลตอบแทนจากการลงทุน หรือรายรับที่ได้มาจากสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น เงินเยียวยาเงินประกันการว่างงาน เมื่อนำมารวมยอดออกมาเป็น “รายรับรวมต่อเดือน” ในส่วนของรายจ่าย

คือ เงินที่มีอยู่ ณ ปัจจุบันที่มีการใช้จ่ายออกไป เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าเดินทาง เป็นต้น และหนี้สินที่ต้องชำระ เช่น ค่าผ่อนบ้าน ค่าผ่อนรถ ค่าผ่อนคอนโด เป็นต้น และเมื่อรวมยอดออกมาเป็น “ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน”

สถิติ มโนการ (2560) กล่าวถึงความหมายของหนี้สินไว้ว่า เป็นการกู้ยืมเงิน เพื่อนำมาใช้จ่ายในการอุปโภคหรือบริโภค และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการกู้ยืมเงิน คือ แหล่งเงินทุนในระบบและนอกระบบ ทั้งนี้ผู้ยืมมีภาระที่จะต้องชดใช้คืนให้แก่ผู้ให้ยืมในอนาคต

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก

Francis J. Aguilar (1967) มีการเสนอเกี่ยวกับ ทฤษฎีวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ซึ่งเป็นปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุม และเป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ทั้งทางบวกและทางลบ และได้ให้คำย่อว่า ETPS ประกอบด้วย ปัจจัยเศรษฐกิจ (Economic Factors) ปัจจัยทางเทคนิค (Technical Factors) ปัจจัยการเมือง (Political Factors) ปัจจัยสังคม (Social Factors) ซึ่งแบบวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น ได้ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างแบบวิเคราะห์ อื่น ๆ และได้มีการนำไปใช้ป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนกลยุทธ์อย่างกว้างขวาง

Arnold Brown (1970) ได้เสนอแบบวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกใหม่เพื่อให้ มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมระดับมหภาค คือ STEPE โดยประกอบด้วย ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) ปัจจัยทางเทคนิค (Technical Factors) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors) ปัจจัยทางการเมือง (Political Factors) และปัจจัยสภาวะแวดล้อม (Ecological Factors) ต่อมาหลังจากปี ค.ศ. 1980 แบบวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก STEPE นี้ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ และมีการนำต่อ ยอดกันอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดแบบวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกแบบอื่น ๆ ขึ้นตามมามากมาย ทั้งนี้แบบวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ได้รับความนิยมและถูกนำไปใช้ อย่างกว้างขวาง มี 3 แบบ คือ 1) PEST 2) PESTLE/PESTEL และ 3) STEEPLE

Paul Newton (2015) กล่าวไว้ว่า องค์กรจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก เนื่องจากปัจจัยภายนอก อาจมีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร ทั้งนี้ปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยที่ องค์กรไม่สามารถควบคุมได้ แต่กิจการจำเป็นต้องทำความเข้าใจปัจจัยเหล่านี้ โดยเครื่องมือ ที่ได้รับความนิยมสำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก คือ PESTEL Analysis

จุฑาลักษณ์ สายแปง และศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ (2564) กล่าวว่า ตัวแบบ PESTEL เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก

ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 4) ด้านเทคโนโลยี 5) ด้านสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านกฎหมาย

สิวกอ โนริย์ (2564) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมภายนอกถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์ รวมถึงความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องติดตามสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างต่อเนื่อง และศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบคอบ จะช่วยให้ทราบถึงโอกาสใหม่ ๆ รวมถึงมองเห็นภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ และองค์กรจะต้องนำการเปลี่ยนแปลงนั้นมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การได้กลยุทธ์ที่แข่งขันได้ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับองค์กร

กรรณริน จุลรอด (2562) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่ ๆ รอบตัว ถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดและพฤติกรรมที่แต่ละบุคคลแสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรออม

Goldenson (1984) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมว่าเป็นการกระทำหรือการตอบสนอง การกระทำทางจิตวิทยา หรือเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นทั้งภายในหรือภายนอกของบุคคลแต่ละคน รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่ได้กระทำออกมาอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้หรือเป็นกิจกรรมการกระทำที่ผ่านการคิดใคร่ครวญมาก่อนแล้ว หรืออาจเกิดขึ้นได้โดยการแสดงออกมาอย่างไม่รู้ตัว

Allen & Santrock (1993) กล่าวว่า ใจว่า พฤติกรรม หมายถึง ทุก ๆ สิ่งทีบุคคลได้กระทำออกมา ซึ่งสามารถสังเกตได้โดยตรงหรือไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เนื่องจากอยู่ในกระบวนการทางจิตใจและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (2563) ได้นิยามการออมว่า หมายถึง การแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อเก็บสะสมไว้ใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่การออมเป็นรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์ เป็นต้น

พรพิมล จรุงวิศาลกุล (2561) กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมกรออมว่า หมายถึง การกระทำของบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายในการเก็บสะสมเงินไว้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยจุดมุ่งหมาย

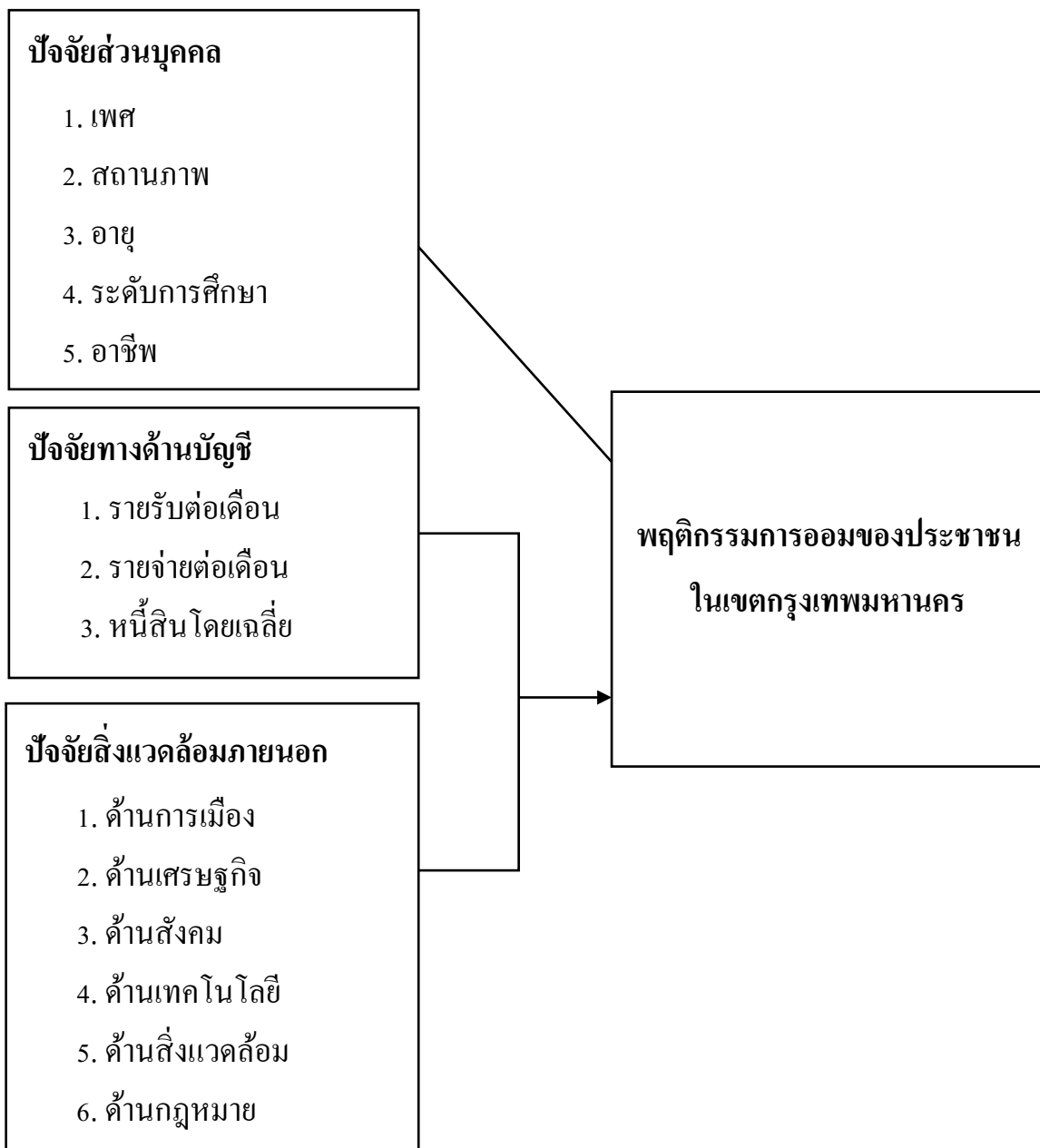
การออมของแต่ละบุคคลนั้นจะมีความแตกต่างกัน เช่น เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ หรือใช้ในการนำไปลงทุน

วรรณกร คำแฝง (2561) ได้สรุปความหมายของพฤติกรรมการออมว่า หมายถึง การแสดงออกในการวางแผนการใช้จ่ายให้มีความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเงินที่เหลืออยู่ โดยจะต้องรู้จักควบคุมการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้ที่ได้รับ และต้องมีการเก็บสะสมไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคตด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพความเป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว และการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษางานวิจัย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม พบว่า ค่า IOC ของข้อคำถามทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามทุกข้อครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด และสามารถนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาช ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.935 แสดงว่า ข้อคำถามมีระดับความเชื่อมั่นสูงและสามารถนำไปเก็บข้อมูลได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากข้อมูลประชากรไทย เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2566 พบว่า ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 5,488,144 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2566) โดยใช้สูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน จากนั้นใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenient Sampling) และมีการคัดกรองผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ที่ตอบแบบสอบถามจะต้องอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจึงจะแจกแบบสอบถาม โดยจะแจกแบบสอบถามทางช่องทางออนไลน์เป็นหลัก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านบัญชี ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก และพฤติกรรมกรออมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 พฤติกรรมกรออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ t-Test

2.2 พฤติกรรมกรออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยทางด้านบัญชีและปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อ พฤติกรรมกรออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย สถิติถดถอยพหุคูณ Multiple Regression Analysis และผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้เทคนิค Factor Analysis ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก จัดโครงสร้างในกลุ่มของตัวแปรได้ 6 องค์ประกอบ และพฤติกรรมกรออมของประชาชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จัดโครงสร้างในกลุ่มของตัวแปรได้ 1 องค์ประกอบ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.0 มีสถานภาพโสด คิดเป็น ร้อยละ 78.7 ซึ่งมีอายุระหว่าง 25 - 40 ปี หรือกลุ่มคน Gen Y คิดเป็นร้อยละ 72.8 มีระดับ การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.5 และมีอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 35.2

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณของพฤติกรรมการออมของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 400)

Model	b	Std. Error	Beta	t	Sig.	F	Sig.
ค่าคงที่	0.875	0.270		3.244	0.001*	24.664	0.000*
รายรับต่อเดือน	3.329E-6	0.000	0.098	1.344	0.180		
รายจ่ายต่อเดือน	-3.171E-6	0.000	-0.056	-0.764	0.445		
หนี้สิน โดยเฉลี่ย	-6.432E-8	0.000	-0.079	-1.815	0.070		
ด้านการเมือง	0.160	0.046	0.178	3.472	0.001*		
ด้านเศรษฐกิจ	0.071	0.060	0.065	1.183	0.238		
ด้านสังคม	0.053	0.044	0.062	1.212	0.226		
ด้านเทคโนโลยี	0.270	0.061	0.208	4.449	0.000*		
ด้านสิ่งแวดล้อม	0.167	0.045	0.196	3.754	0.000*		
ด้านกฎหมาย	0.097	0.052	0.097	1.871	0.062		

R = 0.602, R² = 0.363, Adjusted R Square = 0.348, SEE = 0.520 * sig < 0.05

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่ามีตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ตัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีผลสูงสุด คือ ด้านเทคโนโลยี (Sig = 0.000*, b = 0.270), ด้านสิ่งแวดล้อม (Sig = 0.000*, b = 0.167) และด้านการเมือง (Sig = 0.001*, b = 0.160) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.602 และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 36.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ที่ ± 0.270 ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอย ได้ดังนี้

$$Y = 0.875 + 0.270 (\text{ด้านเทคโนโลยี}) + 0.167 (\text{ด้านสิ่งแวดล้อม}) + 0.160 (\text{ด้านการเมือง})$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของรวีพรรณ อุตรินทร์ และคณะ (2562) พบว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่มีเพศ อายุ และสถานภาพต่างกัน มีการตัดสินใจออมและลงทุนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และสอดคล้องกับไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์ และคณะ (2561) ในงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ และจำนวนของสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตไม่ต่างกัน เนื่องจากประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ทุกคนล้วนมีความตั้งใจที่จะออมเงินไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคต หรือเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับตนเองทั้งสิ้น

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านบัญชี และปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ด้านเทคโนโลยี พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามประเมินเกณฑ์ความสำคัญในด้านเทคโนโลยีในระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญในเรื่องของความง่ายและสะดวกในการเข้าถึงบริการทางการเงินบนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking) ทำให้เข้าถึงข้อมูลทางการเงินได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชาดา ไม้เงินงาม (2562) พบว่ากลุ่มตัวอย่างตัดสินใจใช้บริการทางการเงินบนโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากมีความสะดวกสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้อย่างทันที ทุกสถานที่ และทุกเวลา

ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามประเมินเกณฑ์ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในเรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่ทำให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของการออมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณรัตน์ มาศรัตน์ และประสิทธิ์ชัย เดชขำ (2565) เรื่องผลกระทบของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีต่อการออมของประชาชน พบว่าผลกระทบของโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีต่อการออมของประชาชนคนไทย มีความสัมพันธ์กับการคิดเชิงบัญชีเพื่อการออม โดยสืบเนื่องมาจากโรคระบาดดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่เกิดความกังวลว่าในอนาคตจะเกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้เกิดขึ้นอีก

จึงทำให้ต้องมีการเก็บออมเงินไว้สำหรับการใช้จ่ายในอนาคต และสอดคล้องกับทิตาพร รุ่งสถาพร (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 นั้น ทำให้ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการใช้จ่ายอย่างระมัดระวังมากขึ้น โดยจะเลือกใช้จ่ายเท่าที่มีความจำเป็นเท่านั้น

ด้านการเมือง พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามประเมินเกณฑ์ความสำคัญในด้านการเมืองในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในเรื่อง การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวัต เทียมหมอก และสุเมธ ชูดารাত্রะกุล (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการลงทุนของนักลงทุนรายย่อยเขตภาคกลางในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า นักลงทุนที่มีประสิทธิภาพการลงทุนมากกว่า 5 ปีนั้น จะให้ความสำคัญต่อปัจจัยการลงทุน ด้านการเมืองอยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี สุวรรณารุช และอุษณากร ทาวะรัมย์ (2558) พบว่า ภาวะความเสี่ยงจากสถานการณ์ทางการเมืองและนโยบายของรัฐบาลมีผลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร คือ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก ด้านเทคโนโลยี ซึ่งประชาชนให้ความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ และสถาบันการเงินสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุนรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการจัดสรรเงินออมให้มีรูปแบบที่สอดคล้องกับเป้าหมายและไลฟ์สไตล์การออมเงินของประชาชนมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลระยะยาว คือ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทำให้ประชาชนรับรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยบางธุรกิจต้องปิดตัวลง หรือต้องพยุงตัวเองเพื่อความอยู่รอด ด้วยการปรับลดเงินเดือน หรือบางธุรกิจมีการเลิกจ้างพนักงานต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ประชาชนเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ โดยเฉพาะเรื่องการเงิน โดยเล็งเห็นความสำคัญของการออมเงินและมีการเพิ่มปริมาณเงินออมมากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันอีกครั้ง ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐ

ควรร่วมมือกับหน่วยงานภาคเอกชนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือรูปแบบการออมใหม่ ๆ เพื่อรองรับกับความต้องการออมเงินของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ควรมีการสนับสนุน และส่งเสริมทักษะ ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการออมเงินอย่างมีประสิทธิภาพ และรณรงค์ให้ประชาชนออมเงินในระยะยาวมากขึ้น เพื่อความมั่นคงและมั่นคงในอนาคต

และปัจจัยสุดท้ายที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร คือ ปัจจัยด้านการเมือง โดยประชาชนส่วนมากให้ความสำคัญกับเรื่องการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำมากที่สุด โดยอาจกล่าวได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีการออมเงินเพิ่มขึ้นเนื่องจากการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำนั้น สามารถช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต และยังเป็น การกระตุ้นเศรษฐกิจทางอ้อมเพื่อให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น ดังนั้นรัฐบาล ควรให้ความสำคัญกับการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและสอดคล้องกับ ค่าครองชีพ ควบคู่กับการส่งเสริมการออม การลงทุน การพัฒนาตลาดเงิน ตลาดทุน และ เครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มทางเลือกในการออมที่หลากหลาย และเพิ่มโอกาส ให้เงินออมสร้างผลตอบแทนให้ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น และเมื่อประเทศมีการออมเงินใน ปริมาณที่สูงก็จะช่วยให้เศรษฐกิจสามารถเติบโตได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างและครอบคลุมมากขึ้น เช่น ศึกษาประชาชนให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย เพื่อให้ทราบความคิดเห็นที่แตกต่าง และหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เช่น ทักษะความรู้ทางการเงิน ทักษะคิดทางการเงิน การวางแผนทางการเงิน ความเสี่ยง เป็นต้น เพื่อให้งานวิจัยมีผลลัพธ์ที่แตกต่าง ครอบคลุม และ ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

3. การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว ดังนั้นในการศึกษาครั้งถัดไปควรเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *ภาวะเศรษฐกิจไทย ไตรมาสที่ 3/2565 และแนวโน้มปี 2565-2566*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2566. จาก https://www.nesdc.go.th/more_news.php?cid=960&filename=QGDP_report.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *แนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2566. จาก <https://www.bot.or.th/content/bot/th/news-and-media/news/news-20230214.html>.
- ศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน. (2565). *รายงานติดตามภาวะเงินฝากและการออม ณ เดือน ต.ค. 2565*. สืบค้นเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2566. จาก https://www.gsbresearch.or.th/wp-content/uploads/2022/12/IN_hotissue_saving_12_65_Internet.pdf.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2563). *กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ใหม่)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2566. จาก <https://acpro-std.tfac.or.th/standard/76/ฉบับปรับปรุงปี-2565-ปีปัจจุบัน>.
- สถิต มโนการ. (2560). *การพัฒนาการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการพึ่งพาตนเองในชุมชนบ้านนาแล ตำบลศิลาแดง อำเภอปัว จังหวัดน่าน*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้. เชียงใหม่.
- ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *จัดการเงินยังไง...เมื่อรายรับลด*. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2566. จาก <https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/monthly-survive.html>.
- Paul Newton. (2015). *What is the PESTEL Analysis?*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2566. จาก <https://bookboon.com/en/what-is-the-pestle-analysis-ebook>.
- จุฑาลักษณ์ สายแปง และศิริจันทร์ เชื้อสุวรรณ. (2564). *ตัวแบบการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรข้ามชาติ*. บทความวิชาการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. นครราชสีมา.
- พรพิมล จรุงวิศาลกุล. (2561). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมเพื่อการเกษียณอายุผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กรณีศึกษา: พนักงานบริษัท ๕๕ ไร่ จำกัด*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. กรุงเทพฯ.

วรรณกร คำแฝง. (2561). *โมเดลเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการออมของพยาบาลในกลุ่มโรงพยาบาลเอกชน*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.

ศูนย์คุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). *การออม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2566. จาก <https://www.bot.or.th/th/satang-story/money-plan/saving.html>.

Goldenson, R. (1984). *Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry*. New York: Long-M.

Allen, R., & Santrock, J. W. (1993). *Psychology: The Contexts of Behavior*. USA: Wm. C. Brown Communication.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. *สถิติจำนวนประชากร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2566. จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/stat month/#/displayData>.

วิชาดา ไม้เงินงาม. (2562). *พฤติกรรมและการยอมรับเทคโนโลยีการใช้บริการธนาคารบนโทรศัพท์มือถือของผู้ใช้บริการกลุ่มเจนเอเรชั่นเอ็กซ์ในเขตบางแค กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.

รวีพรรณ อุตริพันธ์ และคณะ. (2562). *การตัดสินใจออมเงินและลงทุนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. วารสารวิชาการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. บุรีรัมย์.

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์ และคณะ. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ.

มยุรี สุวรรณาวุช และอุษรากร ทาวะรัมย์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในพื้นที่ ตำบลบ้านเข็ญ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี*. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง.

กรรณริน จุฑรอด. (2562). *สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าแฟชั่นออนไลน์*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา.

ศิวกร อโนริย์. (2564). *ปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.